

Наше Лемко

РІК IV.

Ч. 9 (81)

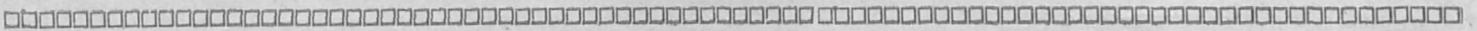
Львів, 1-го травня 1937.
 Виходить двічі в місяць.
 Адреса: Львів, Зіморевича 2. Тел. 257-87.
 NASZ LEMKO, LWÓW, ZIMOROWICZA 2.

ЦІНА ЧИСЛА 15 ГР.
 Оголошення після умови.
ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
 Річно 3 зол., Піврічно 1·80 зол., Чвертьрічно 1 зол.
ЗАКОРДОНОМ: Річно 1 ам. дол. або рівновартість.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Свячення пасок у Лемківщині, в селі Фолуш, к. Цеклина.

Юра Шкрумеляк.

НАСТАНЕ ТРЕТІЙ ДЕНЬ...

(Що було писано в Письмі, звершилось...)
 Ісуса зрадив Юда й передав
 На ложний суд лукавих фарисеїв, —
 На глум і муки Господа продав.

Христа вінцем терновим увінчали,
 Перед Пилата люті привели —
 І в дикій ярости юрба кричала:
 „Вараву випусти! Христа розпни!“

І взяв Свій хрест Господній Син і двигав —
 І на Голгофті, на страшній горі,
 Поміж двома злочинцями грішними
 Кати розпяли Правду на хресті.

І вість пішла у світ: „Умер Син Божий...
 Пропала, вмерла Правда і Любов...“
 І праві душі ревно заридали —
 І плач і стогін по землі пішов.

Та слухний час прийшов — і Син Господній
 Воскрес і встав із гробу в Третій День...
 Воскресла Правда у великій славі,
 Під звук ангельських радісних пісень.

Горі серця, усі, що прагнем Правди,
 Усі, що в імя Правди терпимо!
 Вірю, й для нас ще Третій День настане, —
 Бо від віків так писано було...

Львівська державна
 наукова бібліотека
 № 11

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

„В цей день, що його створив
Господь, зрадіймо й восвеселим-
ся у нім!“

Святкуємо величне, релігійно-торжественно! Мило-мелодійно дзвонять гомонять, як ніколи передше у церковному році!... Підіймається триумфальний спів веселої пісні: „Христос воскрес із мертвих, смертю смертю поправ“... Розливається небуденна радість по всьому християнському світу, голубить кожне віруюче серце, підлюсить і пориває у якісь надземські царини щастя, мира і супокою... Це пригадка, що воскрес Христос!... Це торжество побди справедливості, правди і життя!... Це празник їхньої перемоги над кайданами і смертю, над неволею й насильством, над неправдою й сатаною, над несправедливістю і призиством, над глумом, над ворогом, над гріхом!... Перемоги, якої вже не встані завернути ані лож, ані смерть, ані диявол, ані зло!... Цей перемоги світлої і блискучої, що будить віру в безсмертність, що крипить надію у прийдешнє, що дає нещастя будучого воскресення й життя!...

Уже знівечена і збурена сила гріха, духової смерті й ада! На її місце з живого ворчого грою Христа засіяло нам Сонце!...

Тож мимо наших буденних злиднів, мимо приниження, турбот, тяжкої журби за майбутнє, мимо гірких протинностей життя дочасного, важкої боротьби й неволі — радісно, певні віри та підйому, повні надії і наді, повні незломного гарту, волі и духа святкуємо черговий, цьогорічний Великдень!...

Здіймається, потужніє і несеться радісний гомін великодньої пісні з кращих рідних святинь по наших веселих і розлогих, подільських ланах і рівнинах, по наших розкішних, лемківських горах, закутинах і долинах!... А співають її і тут і там ті самі українські уста, ті самі

українські груди, те саме українське серце й душа!...

Святкують цей Великдень і наші обездолені Браття над Дніпром! Святкують, хоч чорна невесела картина їхнього дня змережана ряною кров'ю й сльозами!... Святкують, знесилені неволею, окутані кайданами, зморені голодом і жаждою, вкриті призиством і наругою, країні батоном і побоями червоних катів!... Святкують, бо зна-

ють, що як Христос воскрес, так і їх правда і воля воскресне!... Святкують, рдіють духом і серцем гомонять, бо непохитно надіються й вірять, що таки, таки розпадеться колись домовина, а з під неї, — як сказав Тарас Шевченко:

„Встане Україна...
Світ правди засвітить
І помоляться на волі
Невольничі діти“!...

Нашим Дорогим Сестрам і Братам

в Америці, Канаді, Аргентині, Бразилії, Франції, Німеччині, Підкарпатті та Всім у Рідній Лемківщині шлемо з нагоди Світлого Празника Христового Воскресення щирі братні бажання кращої долі. Адміністрація й Редакція „Нашого Лемка“.

Слово ВПреосв. Митрополита Андрея.

В Празник Благовіщення, дня 7 квітня 1937 р. львівське радіо передало Службу Божу з Успенської церкви і слово ВПреосв. Митрополита Андрея. Наш Великий Архієрей могутніми словами схарактеризував празник Благовіщення та велику тайну Воплочення Сина Божого, а вкінці звернув увагу вірних на любов і милосердя Божої Матері для всіх людей. Зокрема згадав ВПреосв. Митрополит також наших

братів на Великій Україні, там, де тепер під большевицьким ярмом „не вільно молитися, де молитва злочином, де на смерть наражується той, хто Бога хоче любити й Богові служити християнським життям“. ВПреосв. Митрополит візвав усіх молитися за наших нещасних братів. Слово нашого Князя Церкви зробило велике вражіння на десятки тисяч українських вірних, які вислухали його через радіо.

— Шкільні кураторії завели полекші для шкільної молоді, що не може ходити правильно до народної школи. У всіх більших місцевостях зорганізують весною іспити для екстерністів з 7-класових народних шкіл. Усі діти зі свідоцтвами з таких іспитів будуть мати нормальний доступ до шкіл середніх і професійних. На це треба скрізь звертати увагу нашим людям.

Христос Воскрес ЮВІЛЕЙНА КРАШАНКА

— українським католицьким родинам —
опис Христового Воскресення
словами св. Євангелія з ілюстраціями
зладив о. Михайло Дороцький.
Накладом В-ва „КРИНИЦЯ“, Перемишль,
Водна ч. 10/11.

Шкідливість алкоголю й пиячення.

Алкоголь нищить людину духово, фізично, матеріально і суспільно.
Ширім ідеї Товариства „Відродження“ на Лемківщині!

Дуже хосенну і пожиточну діяльність веде у нас товариство „Відродження“, що поборює алкоголізм і пиячення між народом, та пропагує здорову свідомість і тверезість. Бо справді **алкоголь і пиячення це великий ворог так одиниці, як і суспільности, як теж і цілого народу.** Небезпека цього налогу тимбільша, що останніми часами пиячення обняло теж і денатур, відтак т. зв. „кропку“, та інші одурманюючі напитки. Буває, наші люди не оминають ніякої нагоди, ні похорону, ані хрестин, ані весілля, або праздників, щоб не залитися денатуром, котрого заживання, мов пошесть, шириться, по наших селах.

Тимчасом пиття алкоголю, та інших, упянюючих напитоків, зокрема денатурату, під кожним оглядом нищить і руйнує людину.

Нищить її першзавсе духово!... Задурманює її ум, відбирає свідомість, забиває здоровий осудок, ослаблює відпорність на злі впливи, вкорочує пам'ять, звихає рівновагу духа, побуджує до авантур, галабурд і напастей, словом, обдирає її зі всего, що тільки належить до поняття нормально розвиненої, зрівноваженої і розумної та здороводумаючої й ділаючої людини...

Що більше?... Алкоголь шкодить не лише самий дотичній одиниці, котра віддається цьому налогові, але теж її потомству **наносить він великі духові спустошення і шкоди!...** Діти розпиячених родичів тумановаті, духово обмежені, карловаті і звироднілі, та неспосібні до якої поважної, наукової праці і студій...

З черги алкоголь нищить теж людину і фізично, що на основі медичних дослідів признають і стверджують лікарі... І так алкоголь ослаблює людину нервово, відбирає їй відпорність на всякі пошести і недуги... У такої людини ослаблюється серце, мозок, нерви, покармовий апарат, та взагалі весь її тілесний організм! Що більше? Деякотрі аматори денатурату та інших споріднених з ним напитоків **тратять навіть зір і сплянуть**, або затроюються до цього ступня, що тратять уже прямо відразу і саме життя!

Дальше. Алкоголь нищить і **пustoшить теж людину і матеріально.** На алкоголь видає і витрачає не один тяжко запрацьований, чи зао-

щаджений гріш. Пропиває свій заробіток, пропиває гріш, потрібний на ріжні, конечні, життєві цілі, пропиває навіть і ціле своє майно, а сам — бувало — наражується на жебрачий кій і на ношення жебрачої торби між людьми!...

Вкінці алкоголь нищить **таке-мо людину і суспільно!...** Людина, віддана пияченню, стає неспосібна до будьякої позитивної, суспільної праці й життя. Навпаки! Вона стає тягарем для суспільности, котра для забезпечення себе перед нею мусить удержувати сторожів прилюдної безпеки, кримінали, лічниці та суди!...

Родина, в котрій є один, або більше пияків, розпадається!... Там нема ні мира, ні любови, ні єдности, ні згоди. Там лише неустанні бійки, сварня, колотнеча, авантури, забійства, крики і незгода! Там алкоголь видає такі погубні овочі, що жінка тратить мужа, котрий через алкоголь переминюється для неї на божевільного ката, діти тратять батька, родичі сина, немінні опікуна і т. д. Там крайне горе, матеріальна руїна, голод і недостаток, пожар і вогонь, та вічний плач, зойк і нещастя. А все те чинить алкоголь, або яка інша отрута, що робить людину неспосібною ані до приватного, ані до родинного, ані до суспільного життя!...

Вкінці сама суспільність занемагає на тяжку недугу, якщо значні її сфери віддаються налоговому пияченню й алкоголевій сваволі... Вона неспосібна тоді до якогось замітного, або таки до ніякого, культурного розвитку, поступу і життя!... Хтож тоді має піднести у ній духа, разбудити охоту до збірної, організованої й хосенної, та продуктивної праці, коли до ніякої, здорової гадки, чи почину не допускає її чарковий ворог людини, алкоголь, та інша, йому подібна отрута!... І так, напр. великий і численний китайський нарід розбитий, поділений, ослаблений, а то і частинно поневолений, та одна з головних причин цього стану — це наліг, що жене його до споживання трійлих напитоків, а тимчасом і до вбивання, та нищення самого себе...

Тому вистерігаймося алкоголю та споріднених з ним, отруйних напитоків, як грізного і небезпечного, так приватного і родинного, як теж і національного ворога, котрий уже раз намагався знищити наш нарід, а це в часах після знесення у нас кріпацтва і панщини.

Навпаки, **зберігаймо конечно повздержність від гарячих напитоків і здорову тверезість!...** Попираймо церковні Брацтва Тверезости, та наше протиалкогольне товариство „Відродження“, щоб їх пожиточні кличі та ідеї добули належне собі право горожанства **також і в нас на Лемківщині!...**

Відродженець.

Хочуть польщити церкву.

Є такий місячний польський часопис, що зветься „Грекокатолік“. У тім часописі появилася така відозва нібито наших людей, що говорять польською мовою, або як вони кажуть „Полякуф грекокатолікуф“. У тій відозві пишуть: „Імелем півміліонової польської групи греко-католиків дієцезій перемиської, львівської, станіславівської та Апостольської Адміністрації Лемківщини, звертаємося до наших Високопреосвященних Єпископів, а в першу чергу до Його Ексцеленції Митрополита графа Андрія Шептицького з гарячою просьбою і петицією о ласкаве поручення підчиненням собі отцям парохам, щоби схотіли примінитися до бажань своїх парохіян польської народности, зокрема, щоб негайно усунули наше національне

(народове) і мовне упослідження в церкві, говорили точно по народостевому відсотку (згідно зі статистикою) польські проповіді в церквах тих парохій, де є більшість греко-католиків Поляків. А там, де польсько-мовне населення є в меншості, щоби для нього хоч кілька разів у місяць (себто також усе — прим. Ред. „Пр.“) голошено в церкві проповіді й додаткові богослуження, як також (щоб завели) польське урядування в гр.-кат. парохіяльних урядах“.

Цікаво, що людовці в своїм часописі „Пяст“ називають те становище слухним. Отже нехай наші селяни знають тепер, хто такі ті „приятелі“ зпід польського „зеленого прапору“.

Якими способами москвофільство промощує шлях для безбожництва і комунізму НА ЛЕМКІВЩИНІ.

(Через нищення основ католицької віри і релігії в народі. — Через розбуджування симпатій до комуністичної Росії! — Через ширення ненависти до Українців).

Москвофільство веде збаламучені й несвідомі одиниці і круги на Лемківщині до отвертого безбожництва й комунізму, це дійсність якої реальну правдивість і наявність стверджують наявні факти, якої отже ні заперечити, ні заслонити, ні промовчати не дасться!... Насувається питання, якими то дорогами москвофільство промощує собі на Лемківщині шлях до релігійно-національної анархії і ренегатства, та до комуністичного атеїзму?

Першим засобом москвофільства до досягнення цієї мети — це підривання самих основ католицької віри і католицького релігійного духа в народі! І так в 1926—1930 рр. розвивали і провадили москвофіли на Лемківщині шалену і безпощадну, так пресову, як теж й устну, так одиличну, як і вічеву, протикатолицьку агітацію і пропаганду. Згодом цю своєю погубною неперемінливою в середниках агітацією підорвали тут москвофіли повагу, вплив і значіння Католицької Церкви, заманили, а рідше загнали значну частину наших неосвідомлених лемків до протикатолицької російської схизми, осміяли й оплювали Церковну Унію, понизили і заперечили авторитет св. Апостольської Столиці та католицьких Церковних Властей в очах вірних, і взагалі підорвали основи релігійної віри і здорової, моральної духовости й рівноваги в народі!...

Вслід за тим в області релігійно-духовного життя невинних і збаламучених жертв неосвідомленості й каригідної, протикатолицької, москвофільської агітації на Лемківщині повстало жахливе, повна руїни, знищення і згарищ, духово порожнеча, як раз така, якої до свого заціплення, посилення і поширення вимагає і потребує протирелігійна невіра, безбожництво і московський комунізм! І справді цей комунізм не давав тут на себе довго чекати! Саме він, використавши знаменито пригожі, прямо ідеальні для себе обставини релігійно-духової руїни, які створило тут для нього москвофільство, та заведене ним, російське православ'я, всадився залюбки і поквалію у приготований для себе порожнечі, запов-

нив її чимскорше своїм отруйним розкладовим змістом, та ширить між своїми нещасними жертвами далі свої переверотні кличі, свої засади, та свої „ідеї“! Таким способом москвофільство вистаралось, та прямо вибороло тут для комунізму жахливе право горожанства між своїми нещасними прихильниками на Лемківщині!...

Дальше!... Москвофільство, голосючи і поширюючи фальшиві твердження й теорії про нашу мниму, національну єдність з Московщиною-Росією, піддержує тим самим у своїх збаламучених прихильників сильні, промосковські тенденції, та розбуджує у них підступно, облудно і насильно симпатії до російської національної назви, ідеології і культури... Відсі то для москвофілів назви „Русь“, „руський“, чи „руській“ значать тільки, що „Росія“, „російський“, зглядно „Москва“, „московський“, а не що іншого!... Отже вже самою, облудно і хитро поставленою квестією назви „руський“, чи „руській“ пропагують вони у своїх задурманених, несвідомих жертв захланний, московський, так національний, як і державно-політичний шовінізм й імперіалізм!...

А тому, що сьогоднішня Москва наскрізь безбожницька, комуністична, а ще більше тому, що якраз ця червона Москва ще більше безоглядно і жорстоко здійснює й переводить у себе, передусім на Українці, програму російського націоналізму і шовінізму, як це чинила царська Росія, отже симпатії „нашого“ деморослого москвофільства переливаються тепер всеціло якраз в сторону комуністичної й атеїстичної Москви!... Відсі то походить, що бути „чистої“ крові комуністом, то у москвофілів значить те саме що бути добрим „руським“ патріотом!... І тому то читальні Качковського, в котрих домінує московський дух, стали під сучасну пору на Лемківщині прямо „вилігарнями“ і вигрівальними крайної невіри, отвертого безбожництва і комунізму!...

І на цьому якраз тлі найлучше і найкраще зрозуміємо, чому то щевницькі, злочківські та милицькі комуністичні так гучно, живо і весе-

ло забавлялися в дні 14. березня ц. р., в сиропустну неділю, в читальні Качковського в Милику, та чому побили до крови бажаного перешкодити цьому, українського священника, душпастиря й аскета цієї міри, що Всеч. о. Дам'ян Дзяма!... Ось до чого доводить проваджена під „високим“ протекторатом „устрою“, москвофільська робота на Лемківщині!...

І чи дивуватися тут, що в таких обставинах найпідліший навіть донос першого ліпшого комунарського ватажка (як прим. цього з Мисцовой), вистарчає на т. зв. „устрою“ до того, щоб повести шалену нагітку та примістити весь лексикон канонічних і неканонічних кар проти невинного українського священника? І чи дивуватися тут далі, що схизматизуючому обществу Качковського записується тут церковну площу з католицьким домом, щоб опісля мала де урядити свою вилігарню і спелюнку комуна, а українського католицького священника карається і переноситься за те, що він в обороні цієї службової католицької власности виступає?!... Словом, москвофільство і комуна подали собі на лемківській терені дружньо руку, щоб спільними силами поборювати католицизм, українство й Унію на Лемківщині!...

ДАР НА „ПИСАНКУ“ РІДНІЙ ШКОЛІ.

Кожний українець, кожна українка, кожне українське Товариство нехай зложить великодушний дар на писанку Рідній Школі.

Приходи з театральних вистав, концертів, забав та всяких інших улаштувань в часі від Великодня до Вознесіння припадають також на дар Рідній Школі.

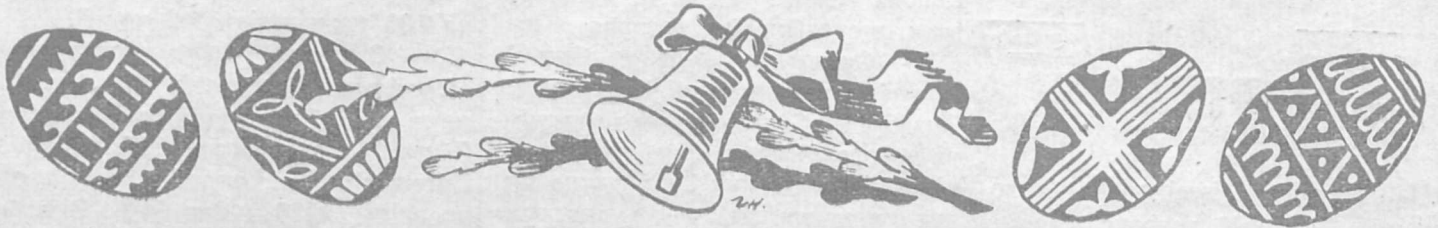
Головна Управа Рідної Школи.

Одинока українська
ВИРІБНЯ КРЕЙДОК, листового ляку
й до пляшок та шкільної крейди

„ЕТАН“

ЛЬВІВ 15, БОГДАНІВКА
вул. Проста 14 а.

Домагайтеся у всіх крамницях і кооперативах лише українських виробів.

Організація дитячих садків у 1937 р.

Недійшла весна. Саме пора до підготовки, заложення й ведення дитячих садків. Тою працею в першій мірі з правилами повинні зайнятися місцеві Кружки РШ. під проводом Повітових Кружків РШ. Однак до співпраці треба запросити конечно всі місцеві товариства й установи. Де на місці нема ще Кружка РШ., там організуванням дитячих садків повинні зайнятися інші українські установи, підчиняючи рівночасно зорганізовані ними дитячі садки під нагляд Рідної Школи.

Як вступну працю до організації дитячих садків треба вважати нараду батьків. Току нараду можна відбутися й без попереднього повідомлення староства на основі арт. 18. закону про зібрання з 11. III. 1932, Д. 3. Д. ч. 48 поз. 450, але президія наради мусить усіх приєднаних особисто знати. На тій нараді треба: 1) списати батьків, що рідшаються віддати свої діти до дитячого садка, 2) списати дітей, які будуть ходити до садка, 3) підписати чисту, ясну хату з садком (сбо при площі, 4) обміркувати спосіб харчування дітей у дитячій садку і 5) намітити провідницю дитячого садка й лікаря, що займається огляданням дітей у садку. При списуванні дітей до дитячого садка слід брати під увагу лише діти від 3. до 7. року життя.

Дитячі садки — це суспільна установа, що організується на основі розпорядку Президента Р. П. з 22/IV. 1927, (Д.Р.П. з 30/IV. 1927, ч. 40. поз. 354.). На такому самому становищі станула й Кураторія ЛШО. у Львові і своїм обіжником із дня 2/І. 1935, ч. І. 35006/34 доручає шкільним інспекторам, щоб дитячим садкам не ставили перепон. Прехнення на дозвіл дитячих садків треба вносити виключно до належного староства. Найліпше робити це за посередництвом Повітового Союзу Кружків (Пов. Кружка) Р. Ш. Зр.зок такого прохання й потрібних залучників поданий у книжці: „Українське Дошкілля“ Тому кожна провідниця й кожний Кружок РШ. чи кожна інша уста-

нова, що веде дитячий садок, повинна негайно набути книжку: „Українське Дошкілля“ в Головній Управі РШ., Львів, вул. Сикстуська 46. (ціна 3.50 зол. + 0.50 зол. за пересилку).

Шкільна й адміністраційна влада погодилася на те, щоб Головна Управа РШ. взяла виключний нагляд над усіма нашими дитячими садками. Тому кожний Кружок РШ. чи інша установа, що хоче оснувати дитячий садок, має про це повідомити Головну Управу РШ. — найліпше за посередництвом Повітового Союзу Кружків (Повітового Кружка) РШ. У зголошенні подати: 1) місцевість (сільву громади, пошти, повіту), 2) час праці дитячого садка (від — до), 3) котра установа оснувала й веде дитячий садок і 4) яку платню (місячно) може діставати провідниця чи пак подати взагалі умовини удержання провідниці.

Ті Повітові Союзи Кружків (Повіт. Кружки) РШ., що організували дитячі садки у своїх повітах попередніми роками й мають у себе зареєстровані до праці місцеві провідниці, можуть їх і на цей рік самостійно ангажувати для свого повіту, але після заангажування **найдалі вже до трьох днів мають їх зголосити Головній Управі РШ.**

Незмалежно від цього кожна кандидатка на провідницю дитячих садків мусить зареєструватися в Головній Управі РШ. за посередництвом Повітових Союзів Кружків (Пов. Кружків) РШ. При зголошенні подати: 1) ім'я і прізвище, 2) ім'я батька й матери, 3) дату уродження, 4) місце теперішнього замешкання, 5) яку школу покінчила (іспити), 6) чи де й коли відбула курс провідниць дитячих садків, 7) чи, де й коли вела вже самостійно садок і 8) які вимоги ставить за ведення дитячого садка. Повітовий Союз Кружків (Пов. Кружок) РШ. перешле Головній Управі РШ. ті дані зі своєю письменною опінією про кожную кандидатку зокрема, а якщо кандидатки особисто не знає, то зажадає письмової опінії про

неї від ішої повітової української установи.

Кандидатки, що бажали би в 1937 р. вести дитячі садки, нехай безпроволочно внесуть подання до Головної Управи Р. Ш. у Львові, вул. Сикстуська ч. 46. — До подання долучити такі документи в оригіналі або у відписі: 1) метрика або метрикольний витяг, 2) свідоцтво зрілості, 3) посвідка укінчення курсу провідниць дитячих садків, 4) свідоцтво здоровля, 5) життєпис і 6) поручення повітової ріднешкільної або іншої української установи.

Провідниці, що працювали в дитячих садках минулого року і їх документи є вже в Головній Управі РШ., нехай негайно зголосяться до праці й цього року.

Провідниці, що їх документи залишилися в Повітових Союзах Кружків (Повітових Кружках) РШ. а цього року хотіли би зголоситися до праці в інших повітах, нехай безпроволочно відберуть свої документи та внесуть подання просто до Головної Управи РШ.

В поданнях треба конечно зазначити, в котрому повіті хоче кандидатка працювати, щоб опісля не робити змішання різними змінами призначених вже місць.

Подання вносити вже негайно, одне не пізніше, як до 10-го травня 1937 р., щоб був час на поладу ріжних необхідних формальностей.

Головна Управа Рідної Школи:

Денис Коренець вр.,
голова.

Д-р М. Коновалець вр.
секретар.

Церковні брокати, борти, френдзлі, панаму і нитки Д. М. С. до вишивання фелонів і фан, готові фелони, фани, павуки, хрести, чаші, дзвони, прапори для Товариств і відзнаки, евангелія і прочі церковні книги, образи і образці, світло і кадило

купуйте й замовляйте в українській кооперативі

„ДОСТАВА“

у Львові, Ринок 43/І.

і в її склепах: у Львові, Руська ч. 20.
в Перемишлі, вул. Косцюшка ч. 5.

НОВИНКИ

— **Летючки невідомого походження.** В другій половині березня розіслали на просторі повітів: Ряшів, Ланьцут, Переворськ, Ярослав і Перемишль, школам, парох, урядам, громадським і гмінним управам пожежним сторожам, касам Стефчика. Повіт. Управам „Стронніцтва Людового“, організаціям сільської молоді „Віші“ та поодиноким діячам — летючки з напастями проти провідників цієї партії, а рівночасно з закликами до державної зради, понижуючи притім сулові й адм. власті. Летючки мають позначку провокації. Їх складають масово на постерунках поліції з протестами проти такої „акції“. (За „Глосом Повш.“).

— **„Охоронні“ пачки для пересилки харчів.** Для безпеки пачок з харчевими продуктами ввело міністерство пошт і телеграфів у Варшаві новий припис, що на його основі можна приймати харчеві пачки з застереженням „охоронне“. За „охоронні“ пересилки будуть побирати окрему оплату.

— **В Товаристві „Відродження“** зайшли зміни після останніх Загальних Зборів. Головою став м-р М. Пенко, до виділу увійшли люди з католицьким і національним світоглядом. Від тепер діяльність „Відродження“ має піти в напрямі морального і фізичного відродження українського народу на всіх ділянках життя. Крім боротьби з отруями, алкоголем і третином, новий виділ поведе боротьбу з люксом (непотрібними видатками на моду), зі свідомим материнством, бо воно більше нас нищить, як війна. Ясна річ, що всі українці повинні підперти працю Товариства „Відродження“.

— **Проти дорожнечі.** Польська влада заповіла гостру боротьбу з промисловцями, які в останніх місяцях зачали без дійсної причини підносити ціни на свої вироби. Розв'язано 30 картелів-змов, бо члени-фабриканти тих картелів зачали бути підносити ціни своїх виробів.

— **Обнижка цін бляхи.** Ціни цинкової бляхи в Польщі обнижено на 100 зол. від тони. Це перший наслідок розв'язання цинкового картелю.

— **Сірників у Польщі** зужито в 1936 р. 15,625 коробок, себто пів

мільона менше, ніж в р. 1935. Це знак, що зубожіння поступає.

— **Скупарство веде до біди.** У Ряшеві перевели ексмісію жebraка Герша Штабарцта. Серед лахміття в його мешканні знайшли кілька мільярдів польських і німецьких марок та корон, які давно втратили вартість. Крім того знайшли 800 зол. срібними монетами, стягненими з обігу, а також багато дрібних монет. Так то скупий жebraк через любов до гроша стратив великі гроші та ще й викинули його з хати.

— **Де найбільше коней?** Щодо кількості коней Польща стоїть на першому місці в Європі. В Польщі є 3.9 мільона коней. Друге місце займає Німеччина (3.7 міль. коней), а дальше Франція (2.9 міль.), Румунія (2.1 міль.), Ірландія (446 тисяч) і т. д. На 100 мешканців припадає в Ірландії 15 коней і під тим оглядом вона стоїть на першому місці в Ев-

ропі, друге місце має Польща, де на 100 мешканців є 12 коней.

— **Загальні Збори кооперативи „Суспільний Промисл“.** Дня 3. квітня ц. р. відбулися у Львові Загальні Збори кооперативи „Суспільний Промисл“. Збут виробів кооперативи зріс в 1936. р. на 64%. Вироби кооперативи: цукорія Луна, кава Пражінь, солодова кава Луна мають уже гарну славу. Кооператива переноситься небаром до нового великого власного дому. Радіємими успіхами і бажанню кооперативи дальшого розвитку. Всіж українські громадяни повинні якнайбільше попірати вироби тої кооперативи.

— **„Фабрикант“.** На днях у селі Мала Дубовиця, пов. Ярослав, поліція викрила фабрику 100-золотівок у одного емігранта, котрий неславно вернув з Франції. Фальшивника арештували.

Що нового у світі.

В УКРАЇНІ КИПИТЬ.

Московські большевицькі газети доносять про масові арешти українців за змову проти московських наїздників. Арештували ректорів київського і харківського університетів, високих урядовців комісаріату освіти, партійних секретарів з кількох районів і інших. В Україні кипить — народ готується до кровавої розправи з московським ворогом.

Большевики укріплюють свою західну границю від Балтійського до Чорного моря на просторі 1.200 км. Особливо укріплюють північну границю коло Ленінграду і Фінляндії, бо сподіються з тої сторони німецького нападу.

З Москви наспіла вістка, що члени ГПУ вбили московського митрополита Петра Крутицького, який ще минулого року був патріярхом. На його місце вибрали патріярхом митр. Сергія. Митр. Крутицький був кілька літ у Сибірі на заслання. Вернувшись до Москви, не хотів згодитися на умови, поставлені йому большевиками. Отже, як пише преса, ГПУ замордувало його й оповістило, що митрополит „помер природною смертю“.

ЖИДІВСЬКА КОЛЬОНІЗАЦІЯ УКРАЇНИ.

Жидівська організація в Америці „Агро-Джойнт“ займається колонізацією жидів на Україні і на Кримі. На 1937. рік призначено 10

мільонів карбованців, щоб поселити на ріллі 250.000 жидів. Крім того кількадесят тисяч жидів втягнено до промислу. — З того бачимо, що в червоному „раю“ найкраще поволіється жилам. Тому жиди з цілого світа так позпинаються за совітами, а жидаївські часописи так вихавлюють большевію і еспанських комуністів.

— **І в нас таке поїдалось би.** На Литві мають видати закон, що всіх волоцюг та п'яниць будуть замикати до таборів праці, а їх заробітки будуть видавати їх родинам. В той спосіб п'ячки не будуть більше пропивати своїх зароблених грошей.

— **Кілько на світі неграмотних.** На підставі статистики, проголошеної Лігою Націй, в Англії, Данії, Голляндії, Німеччині, Швайцарії і Швеції серед населення вище 10 літ нема зовсім анальфabetів. Серед населення в тім самім віці у Франції є 5,6 проц. анальфabetів, у Північній Америці 6 проц., в Чехословаччині 7,4 проц. анальфabetів. Більше анальфabetів має тільки Болгарія 39,7 проц., Еспанія 43 проц. і Совіти 49 проц.

Всі купують і живають тільки

цикорію й солодову каву „ЛУНА“ і підмінку кави „ПРАЖІНЬ“ з кооп. фабрики дом'шок до кави „СУСПІЛЬНИЙ ПРОМИСЛ“

Л Ї В І В

Н О В І М Е Т О Д И.

Як забезпечити співпрацю нашого населення над поширенням рідного промислу і торгівлі.

В шостому числі „Нашого Лемка“ ми виказали, що перебудова господарського устрою З. У. З. можлива тільки шляхом розбудови нашого рідного промислу і торгівлі, а в сьомому зібрали кличі та подали зміст праці, яка нас чекає на шляху до господарського відродження.

У цій статті обговоримо організацію, методи та праці, що на нашу думку повинні забезпечити впровадження в життя оцих кличів, а тим самим і успіх цілому наміреному починанню.

Вийдім від питання: Хто й як працював дотепер у тому напрямі та в чийх руках був провід у цій праці? Відповідь не трудна. Багато працівників при різних нагодах оці господарські кличі видвигало та поширювало, але тільки доривочно, так сказати би, другорядно, без пляну і послідовності. **Центрального органу, в якого руках спочивав би провід і відповідальність, не було.**

Вміжчасі ця справа, саме справа господарського свідомлення й виховання нашої суспільності на зріла так далеко, що найвищий час видлучити її зпоміж інших — культурно-освітніх, чи політичних проблем (де до речі кажучи, вона пленталася у хвості і заваджала) — та поставити в ряді самостійних.

Це домагання, до якого нам не вільно поставитись байдуже. Національно-господарське виховання вимагає негайного установлення для нього осередка, який кермував би всею працею в тому напрямі, та поносив відповідальність за неї.

Доривочність мусить уступити перед послідовністю та пляновістю. Для приміру вкажемо на діяльність протиалькогольного Т-ва „Відродження“. Справа боротьби зі суспільними отрутами, алькоголем і ніотиною, назріла в нас скорше, як ціла проблема національного здоров'я, до якої вона безсумніву належить, та усамостійнившись, дала доволі гарні успіхи на тому полі (однаке могла би дати ще кра-

щі! замітка склад.). Примірів можнаб навести багато, бо всякий поступ веде до різничковання, що знову потягає за собою усамостійнювання цілого ряду проблем (питань).

Дальше позволимо собі коротко намітити спосіб реалізації цього діла.

Т-во „Просвіта“ або інша всенациональна українська інституція повинна перевести наперед дискусію на цю тему в пресі, або шляхом анкети та відтак **скликати ширші сходи представників усіх інших наших центральних установ та вибрати: Тимчасову Господарську Раду З. У. З.**

Завданням Ради було би: опрацювати регулямін (правильник) для себе, приступити до негайного зорганізування пропагандивно-виховного та статистичного реферату, а дальше зайнятись підготовкою „Господарського Конгресу“ на осінь, який між іншим покличе до життя постійну „Господарську Раду З. У. Земель“.

1) **Пропагандивно-виховний реферат:** Вагу пропаганди сьогодні кожний розуміє. Німеччина та вслід за нею Італія й інші держави створили окремі міністерства пропаганди. Ми не можемо нехтувати досвіду інших. Всі, все і всюди мусимо пропагувати господарські кличі. Вони мусять дійти до найдальших клітин нашої суспільності.

Успіх залежить від послідовности та пляну й тому всі нерви цієї пропаганди мусять зосереджуватися в пропагандивно-виховному рефераті Ради.

2) **Статистичний реферат.** Плянова національна господарка 20. сторіччя без статистики неможлива. Голос цифер, відповідно опрацьованих і зіставлених, — це дороговказ, без якого нинішня господарка на дальшу мету неможлива.

Тож негайно приступаймо до діла. Приготовляймо працю потрібну до життя і росту нашої економічної сили.

ава,

Вирівняйте передплату та присилайте належитість за книжки!

ВЕСЕЛИХ, РАДІСНИХ І ЩАСЛИВИХ СВЯТ! ХРИСТОС ВОСКРЕС!

У найбільше рокове свято перемоги життя над смертю хай радість і щастя завітає в усі українські хати. Коли у ці радісні дні зійдемося Дорогі Земляки зі своїми друзями, то хай Ваша радість буде правдивою, щирою, природною, що впливає з глибини серця й душі, з радісної волі до життя. Тому хай Вашу дружню атмосферу не закаламутиють підступний, підлесливий та оманний ворог. Уважайте, щоб не закрався він на Ваш святочний стіл. Ворог той — це алькоголь! Він нівечить Ваше здоров'я, зстроює Вашу життєрадісність, деправує характер, руйнує сімейне щастя, підкопує силу нації. Тому святкуйте без алькоголю! Тільки тверезі свята можуть бути щасливі й напреду радісні! Хай Ваші хати у це величне свято будуть вільні від тютюнового чаду й алькогольного похмілля! Добро нації вимагає сильних духом, характерних і здорових одиниць, а не людей слабких — невільників наркотиків і низьких пристрастей.

Головна Управа Українського Протиалькогольного й Протинікотинного Т-ва „Відродження“.

Цікавимося і зворушуємося воєнними подвигами, якими народи здобували собі кращу долю на землі. Тимбільше повинні би ми поцікавитись тими божеськими подвигами, якими Господь наш Ісус Христос здобув нам утрачене в раю право до небесної Батьківщини. — Тож читаймо

„ХРИСТОВІ СТРАСТИ“,

що їх словами св. Письма зладив о. Михайло Дороцький, декан і парох потелицький, з численними, прекрасними ілюстраціями. Ціна 25 гр. (64 стор.). Замовляти бодай 6 прим.: Видавництво „Кри- ниця“ Перемишль, Водна 10/II.

Іван Лішнянський.

Про лемківську і бойківську загонову шляхту.

Лемківщина вбога на шляхту, бо лемки ніколи не пхалися в пани, що „ось то ми“, ніколи теж не шукали дурничок; за те розуміли як слід працю, привикали до плуга до роботи, як народ тверезо і здорово думаючий. Дармоїв у себе ненавиділи, а жадної шляхти у себе не uznawali. Як пхався до них який „шляхетка“, що то закидував з „вашеця“ — осторонь держалися від такого. Але на промежжі Лемківщини і Бойківщини біля стародавнього нашого села Вулича (тепер Улюч), що то памятає ще часи Володимира Великого, у двох селах живе споконвіку наша українська „шляхта“. Придивімся тепер, яка ця українська „шляхта“, звідки вона тут взялася, що вона тут робить і що то за „пани“ — ця „шляхта“.

Щоби цю загадку розяснити, треба нам знати, що як Лемківщина була під пануванням наших українських князів від 981. до 1340. року, саме через 359 років, тоді в цілій нашій державі не було жадної шляхти. Шляхотний був тоді той чоловік, що за свої добрі діла, за шляхотні вчинки, заслужив собі у князя на те, — але, щоби хтось уродився вже шляхотним, або шляхтичем, як у давній Польщі бувало, цього в нашій державі не було, в це ніхто не вірив! Всі люди в нашій українській державі були рівні, були вільні, всіх судив один княжий суд. Великих багачів зважно тоді боярами, вони були дорадниками князя, були його міністрами, володіли величезними добрами, якими наділяв їх князь за працю за заслуги, або як доробилися. Прочий народ був вільний, свободний. Невільників було у нас тільки як кіт наплакав, — хіба, як якого половчанина або татарина зловлено на війні, осаджувано його як невольника, але звичайно по якомусь часі і йому даровано волю, і тоді він приставав до нашого гурту. Дсперва, як наш край забрав 1340. р. під свою владу краківський король Казимир III, настали у нас нові порядки. Наслідник Казимира, король Ягайло, литвин з роду, хоча приподебатися польським боярам за те, що його обрали королем, зачав надавати різним заслуженим на війні людям більші права і привілеї. Його син Казимир Ягайлович, за те, щоб м'гнати не чинили йому пакості і клопотів,

понадавав тим людям, що на війнах своє життя наражували, ще більші права (1454 р.) і привілеї і назвав їх шляхотними людьми або шляхтою. І дійсно, це їм належалося, на це вони собі заслужили бо своє життя клали в обороні короля і вітчизни! За ці заслуги звільнив їх король від податків, з винятком двох грошів від 30 моргів лану, їм лише дозволив король купувати ґрунта, а наказав хлопам, міщанам і жидам! Позволив їм брати патики з лісів до сходу. Позволив їм сходитися на соймки, укладати там права і різні закони, і що без їх позволення король ще буде накладати на них жадних тягарів! За те вони мусять на кожний заклик короля ставитися зі зброєю на війну. Наслідники цього короля Жигмонт I і Жигмонт Август, надавали ще більші права тим шляхотним людям, що ходили з ними на війни, а відтак через свою уступчиву політику, дали собі видерти всю владу з рук, яку захопила в свої руки ця власне наситна шляхта, що то щораз більше збогачувалася! Багато було між тою шляхтою й таких людей, що не мали ніяких заслуг за собою, а різними підступами і хитрощами виманчували від короля або в королівських канцеляріях шляхотські привілеї, за хабарі, які давали вічно голодним писарям!... Пізніше як ця шляхта поросла в пір'я, як розбагатіла, ухвалила собі на соймах закони, котрі король мусів підписати, що вона на ґрунтах не буде працювати, бо мусить ходити на війни, мусить боронити краю мусить їздити на сойми, на соймки, мусить управляти повітами, воєвідствами, но й державою. Ґрунта для неї мусять управляти хлопи, за те, що вони сидять дома, на війни не ходять, дорабляються. За це повинні, бодай один день в тижні, робити на ґрунті, цим шляхотним лицарям, що то наставляють на війнах свою грудь за того хлопа, що сидить дома і дорабляється майна. Ця постанова була до певної міри слушною. Але за кільканадцять літ шляхта ухвалила собі на соймах,

що за мало одного робучого дня для шляхти, треба прибавити ще один день, відтак ще один, і так дійшло до цілого тижня! Хлопів з кріпощено, вони стратили волю, стали панським інвентарем, як худоба! Ба! пани шляхта ухвалили собі на соймах, що вони стали судьями панцизняного хлопа, панами його життя і смерті! Пан мав право хлопа без суду повісити, застрілити і за це йому волос з голови не спав! Проти цього виступали деякі польські письменники, як Маджевський¹⁾, з апеляцією до короля, але старі королі не могли нічого порадити, бо шляхта їх не слухала, як не слухала ніяких законів, що їх для себе на соймах ухвалювала. Це називалося „злата вольносьць“²⁾, котра за короля Августа Саса перемінилася в страшну сваволю і тоді шляхта до себе гукала:

„Za króla Sasa jedz, pij, i poruszczaj pasa“!

(Далі буде).

¹⁾ O karze na mężobójstwo.

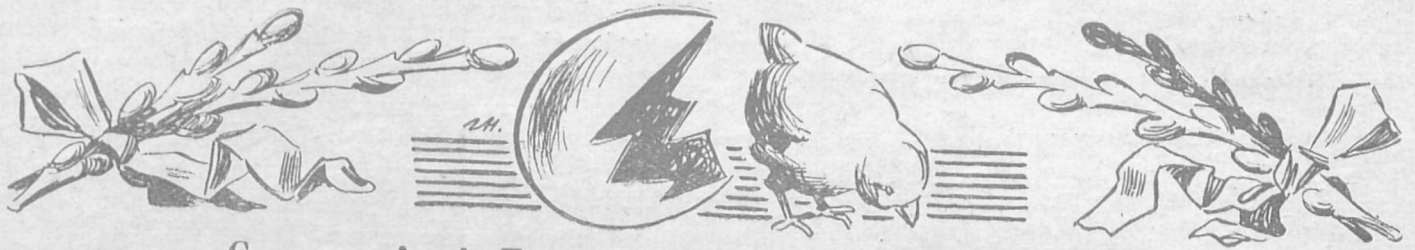
Чому не шануете себе.

Польський Кооперативний Союз у Варшаві, перебираючи нашу кооперативи на Лемківщині під свою — так би сказати — опіку, повідомив ці кооперативи обіжником 281/P., що кожна кооператива має повне право свободно, у всіх своїх ділових справах послуговуватися з союзом рідною — українською мовою.

Таке рішення союзу правильне, однак не всі кооперативи користають з цього розпорядку та свої письма до союзу пишуть такою чудернацькою мішаниною, що люди які сидять в цій інституції та одержують і перекладають ці письма, з дива не можуть вийти, як то люди навіть всупереч доброї волі (маємо цікаві відписи писем, що їх до союзу писали вищі особи!), або себе самі не шанують, або нерозважні (дехто назвав би без характеру), що не користають зі своїх належних прав.

Кооператор.

Дирекція і Службовики ЦЕНТРОСОЮЗУ бажають всім кооперативам і кооперативним працівникам ВЕСЕЛИХ СВЯТ.
ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Самоосвітні Гуртки.

Хай ніхто не каже: обійдеться без мене! Як у брата горить хата й на твою пожене!

Запитаємо котрого небудь виділового читальні „Просвіти“ в нашому селі, як йде праця в читальні, одержимо відповідь, що не дуже добре, або взагалі зле. Чому? Тому, що молодь рідко заходить до читальні, старші теж, хіба позичити яку книжку. Отже сміло можна сказати, що в деяких читальнях немає життя. Читальні найбільше скаржаться на брак відчитів, у селі немає своїх людей, які з повною відповідальністю виголошували би цікаві та виховно-научні реферати-відчити, а з міста ніхто не приходить. А вже найбільше марікання на адресу філії „Просвіти“ в Сяноці, чому не висилає прелегентів у село.

Якщо візьмемо під увагу, що філія „Просвіти“ в Сяноці об'єднує біля 60 читалень „Просвіти“ та має лише одного службовика — як тоді може належно сповнити своє завдання? Філія врешті не всміє удержати з власних фондів ще одного урядовця, просвітянського організатора, який міг би обіздити наші села та Лемківщині, та крім загально-організаційної праці виголошувати корисні для села й національно-будуючі відчити. Однак тут і наші села в дечому завинили. Саме, скільки є ще сіл у Лемківщині, в яких ще досі не основано читальні „Просвіти“; далше — чи всі дотеперішні члени читалень „Просвіти“ заплатили як слід свої членські вкладки, чи багато нових членів приєднали, багато українських жінок вписалось досі до читалень „Просвіти“ — чи жінці не треба освіти і знання скільки то непотрібно грошей викидаємо на видатки на міські танцди — та скільки нових часописів книжок придбали ми до своїх читалень? Хто дасть на це відповідь? Отже припустім, що може в дечому завинила Філія — чи пак організатор, який не всім сам належно обслужити завчасу всі читальні „Просвіти“, але чи ми всі разом ще більше не завинили?

Хто хоче пса втяти, той найде па-тик. Не оспорюємо того, що село жде на відчити — це похвальне діло! — однак самі стараймося собі допомогти. Хочемо відчит — мало є гарних різного змісту книжок? Не маємо грошей на книжку, заведем між собою дрібну ощадність, оподаткуймо себе, лінохів і таких, що по коршмах пересиджують і сивуху та денатурат сьорбують — за вуха з коршми до читальні, знанням, наукою його піддержати. Тут не треба сотні людей, вистане трьох-чотирьох, у більшому селі десяткох послідовних, статочних, розважних та шляхотних й ідейних юнаків і праця над піднесенням культури села, над його економічною розбудовою — піде вперед, аж мило!

Тому при кожній читальні „Просвіти“ треба негайно оснувати Самоосвітній Гурток. Зокрема в селах, де немає читальні „Просвіти“ — оснувати читальню! Чи це приносить нам славу, що в Сянїччині лише три (3) Самоосвітні Гуртки? Та же в більшому селі пр. Новосілці, Одрехова, Павлокома, Лодина, Вислочок і т. д. повинно бути при читальні „Просвіти“ бодай по три такі Самоосвітні Гуртки. На провідників Самоосвітніх Гуртків не треба людей з укінченою високою школою, лише кожний член читальні „Просвіти“ бодай згрубша обзвикомлений з кращими книжками може сміло взятися до праці. Тому кличемо всіх Виділових і членів читалень „Просвіти“: Памятайте, що доля нашого народу у ваших руках! Не забувайте, що наша земля зрошена кровю й потом наших предків. Ми повинні це тямити та цього наших менших братів гавчати. Пізнаваймо історію України. Гуртуймося в чесних культурних товариствах, організуймо всі ділянки нашого життя! Хочемо щоб верба й рокита зникнула з наших садів — закладаймо Садівничо-самоосвітні Гуртки! Хочемо, щоб наша ріля видала краці й

більше плодів — гуртуймося в господарсько-самоосвітніх гуртках! Хочемо перебрати торгівлю в наші руки — учімся кооперації. Для кожної галузі нашого життя творім окремі Самоосвітні Гуртки.

Не даром каже наш великий геній Іван Франко: „Нехай ніхто не каже, своїм Богом піду; як вояки на команду ставаймо до гліду! Бо самого, ще й слабого заклоє й ворона; лиш товариство і громада тоді оборона. І нехай ніхто не каже, обійдеться без мене; бо як у брата горить хата й на твою пожене. І нехай ніхто не каже: що — мені наука! Бо наука мудріша штука, мудріша від бука. Вона тобі в п'ятмі світить і гріє у студін; вона світлом у ночі, а празником у будень. Вона сила й багатство і бита дорога; у ній бідним підмога, слабий перемога!“

Самоосвітник.

Замітка: Прохаємо наших Читачів забирати голос у цій справі; ми дуже радо служимо місцям і нові думки, проекти, як повести наше село до кращого завтра, вибороти собі належне місце між громадянством та як згуртуватись в одну велику українську родину — все те видрукуємо.

Редакція.

— На Заході без змін. Бої на еспанських фронтах ведуться зі змінним щастям, однак якихось більших пересунаць і перемін останні дні не принесли. Офензива національних військ хоч розвивалась успішно, проте своєї цілі не осягнула — відтяти Мадрид від червоного запілля не вдалось. Червоні, зібравши всі свої сили, рушили до протинаступу. Їх натиск на фронті під Гвадалахарою був такий сильний, що повстанці мусіли відступити. На фронт приїхав ген. Франко з німецькими військовими спеціалістами. Національні війська приготувляються до нового наступу. Завзяві спроби червоних військ здобути Овієдо не вдались. На фронті під Позоблянко національні війська віднесли льокальний успіх.

Юліян Тарнович.

Історичний словник Лемківщини.

(Продовження).

Брежанка (Бережанка), невеличке сільце, віддалене 6 км. від Опарівки, Стрижівської округи, українців у селі 28, залізниця в Доброхові.

Брезова (Березова), село віддалене 4 км. від Дошниці коло Жмигороду, залізниця в Яслі, населення обряду латинського.

Бросток (Бересток), сільце, колись звалось Бересток, у Короснянщині.

Брунарі Вижні, велике українське село коло Грибова (16 км.) з українською греко-католицькою церквою святого Архистратига Михаїла, збудованою в 1831. р., відоме вже в 1335. р. з грамоти польського короля Казимира Великого, в якій призначено для церкви в Брунарах одну рілю; відтак з 1391. р. як Брунарі перейшли з мушинського ключа (королівські добра) в посідання краківських латинських єпископів. У селі була стара церква, збудована в 1620. р. на її місці побудовано нову, що досі пишається в селі.

Брунарі Нижні, дочерне село Брунарів Вижніх, віддалене пів км.

Буди Висоцькі, златинізоване село, віддалене пів км. від Бонарівки в Стрижівській округі.

Буківсько, заживдівлене мале містечко в Сяницькій землі, залізниця в Новосільцях Гневош, суд, пошта, аптека і кілька жидівських крамів; торговий день у четвер.

Букове, сьогодні неznане село, в XVI. сторіччі присілок села Полав на гірському шляху Риманів—Межиляборці. Зо села осталася лише назва на лісі зв. Буковиця, що вкриває гори між селом Полави, рікою Вислоком, сільцем Вернеївкою та Даровом.

Ванівка, велике українське село з українською греко-католицькою церквою Рожества Пресвятої Богородиці, збудованою в 1898. році, віддалене 13 км. від Коросна й 8 км. від Корчини. Село поселене в XV. сторіччі, від 1880. року розвиваються в селі копальні ропи.

Вапенне, українське село, віддалене 2 км. від матірньої Мацини Великої біля Липинок коло Біча (Горлицької округи), відоме вже в XIV. сторіччі з випалювання вапна (вапнярки).

Вара, дочерне село Глудна, колись самостійна українська греко-католицька парохія, прилучена в 1795. році до Глудна; златинізоване вже при кінці 16. сторіччя (1593) внаслідок місійної діяльності Катерини Ваповської (гляди Ф. Коковський: Східніми межами Лемківщини, Львів 1937).

Вафка, присілок віддалений 3 км. від Фльорієки біля Грибова, Новосандецької землі.

Вернеївка, присілок з українським населенням, положений у долині над рікою Вислоком, віддалений 5 км. від матірнього села Поляни Суровичні, з деревляною церковцею Положення Ризи Пресвятої Богородиці, збудованою в 1926. році. У селі є водний тартак, млин і фолюші до витовкання сукна,

Весола, сільце віддалене 6 км. від Глудна в Динівській округі, златинізоване Катериною Ваповською в XVI. сторіччі.

Видрна, сільце віддалене 5 км. від Іздебок, його доля як Весолої та других сіл у Динівщині.

Висівська Гута, присілок (латинська каплиця), віддалений 3 $\frac{1}{2}$ км. від Висової в Горлицьчині. Сільце поселене в XVI. сторіччі.

Вислок Горішній, велике українське село при чесько-словацькому кордоні в напрямі до Межиляборець, з українською греко-католицькою церквою Сошествія святого Духа, збудованою в 1874 році. До містечка Буківська 20 км., пошта й залізниця в Команьчі 12 км.

Вислок Нижній, українське село, безпосередньо злучене з Вислоком Горішнім, з українською греко-католицькою церквою святого Онуфрія, збудованою в 1850. р., віддалене 23 км. від Буківська в Сяницькій округі.

Вислочок, українське село, як дочерне парохії в Тарнавці, з українською греко-католицькою церквою св. Великомученика Димитрія, збудованою в 1818. році; віддалене від містечка Риманова 19 км., від Сянока 32 км. У селі є Читальня „Просвіти“, кооператива „Верховина“. Село поселене вже в XVI. сторіччі.

Висова, велике українське село в Горлицькій округі, з українською греко-католицькою церквою, збудованою в 1779. році під Покровом святого Архистратига Михаїла, склепо на висівській горі. „Явір“, побудована величава каплиця, збудована в 1929. році; село відоме вже в 1585. році, було осередком торгівлі вином, яку провадили греки, що мали тут у селі свої пивниці і склади. У селі славні лікувальні джерела. До Грибова 34 км., до Горлиць 37 км.

Висока, златинізоване село, віддалене 2 $\frac{1}{2}$ км. від Опарівки коло Стрижева над Вислоком.

Височани, дочерне село Полонної, з українською греко-католицькою церквою св. Параскевії, збудованою в 1810 році, давніше самостійна парохія, коло Буківська в Сяницькій округі.

Вишеватка, дочерне село, віддалене від Грабу 2 км., при чесько-словацькому кордоні, у гірській кітловині.

Відач, село в Короснянській округі. Число українців мале та неустійнене. Парохія в Ріпнику.

Вілька, горішня частина села Волиці, коло Буківська.

Вілька (Вулька), дочерне українське сільце в Риманівській округі, побіч Дошна.

Вільхівці, мішане село з українською греко-католицькою церквою Вознесення Господа Нашого Ісуса Христа, збудованою в 1844. році, віддалене 3 км. від Сянока.

Вільшня, село, віддалене 2 $\frac{1}{2}$ км. від Ольхівця, біля Крампної, залізниця в Коросні понад 30 км.

Вірхня, віддалений 1 $\frac{1}{2}$ км. присілок від парохії в Гладишові, з українським населенням.

Вірхомля Велика (Верховня), велике українське село з українською греко-католицькою церквою святого Арх. Михаїла, збудованою в 1821. році, віддалене 14 км. від Північної, 20 км. від Мушини та 32 км. від Нового Санча. Село поселене вже в XV. сторіччі,
(Далі буде).

Великодні Свята у Лемківщині.

Наш український нарід у Лемківщині з давніх-давен зберігає гарні святочні звичаї та обряди. Кожне рокове свято оплетене в нас серпанком давнини, яка своєю красою своїм чудовим настроєм збуджує в нас любов до нашого минулого, уводить нас у велику культуру нашого великого українського народу.

Зуб часу та нові по більшій мірі некорисні обставини відсувають культурні надбання великої народної скарбниці на другий, підрядний плян, тому теж багато цінних старинних звичок в обряді свят і святочному звичаї поволі затрачується, забувається так, що наша цінна традиція незбережена як слід, пропадає та її місце займає чуже нам, некорисне наставлення до звичаїв й обичаїв свята українського народу.

Властиві Великодні Свята починаються з **Квітньої Неділі**. Ранісенько газда й газдиня вдягаються святочно, беруть багнята та йдуть до церковці. По святій хвалі Божій і посвяченні багніток, вертають додому, гладяться всі освяченими багнятами по лиці, щоб кожний був такий милий і гладкий, як ці багнята-базьки, перші віщуні весни, нового життя. Відтак відривають один пучок з прутиків та йдуть „щоб горло не боліло“, та ховають базьки за образ. Як худібка виходить перший раз на зелену пашу, вигяняють цими базьками, щоб кругленька і здорова плекалася.

У великий **четвер** постять, а на вечеру варять пироги; по вечері дехто йде — як перед Різдвяною вечерою, — на ріку мити себе. Всі разом сходяться до церкви на Страсти.

У велику **п'ятницю** до схід сонця йдуть зо збаночком на ріку до гиду. Набирати (черпати) воду треба так, щоб ніхто чужий не бачив, бо хто підгляне („вздрит“), тоді вода вже не „валюшна“ (вепомішна) на вроки. Дзеркало в хаті або закрите, або відвернене на знак жалоби. Упродовж цілого дня обов'язує строгий піст. Ніхто не їсть страви („варі“), дехто споживає печену бульбу і квас — „варь“ з капусти. Не треба також сжати домашню птицю на гніздо, бо могли би вивестися які дивогляди. У селі тихо, ніхто не робить тяжкої роботи, всі відвідують Господній Грїб, навколїшках ідуть доколя святого престолу, моляться, матері приводять

своїх діточок, честь віддають Христовим терпінням. Дівчата ледяться прикрашувати святі ікони, престіл іконостас чудовими українськими вишиваночками та цвітами.

У **суботу** кипить праця по хатах. Молодиці, дівчата бігають за бляшками, пораються біля пасок, красять-пишуть писаночки, молодці біжать у поле, або до загорідки з мотикою по хрін. Газдиня журиться, щоб її паска не запалася, „бо тоді хтось з рідні помре“, як у печі валиться паска на один бік, буде вогонь; за те радість, коли паска росте вгору, буде в хаті багато, весело, збіжжя вродиться, діти будуть здорові. Багатші газди вудять шинку, бідняга завиває в обрусок оберемок солонини та кусок ковбаси. Святочні дари, печені й варені складають у великому коші: тут покладена паска, яйця, хрін, сир, масло, вудженин, мясо, крашанки (писанки), свячена вода у збаночку. Воду, в якій вариться солонина, зливають до скляночки, по о-студженні ховають теж у кошичок (вона має помагати на всі рани). До великого білого простирала завивають велику як колесо паску і чорний хліб. Кошик бере дівчина

Темно, лише горючі свічки в руках народу розяснюють темнї святочної ночі. Дунає пісня зі соток грудей, могутнї „Христос Воскрес“, скрізь радісний настрій.

Ви й не подумали, та вже зорі меркнуть, свята неділя — Великдень настав. Знову старі й молоді хором до церковці. Святочна Велика відправа, ще більша радість, бо у церкві бачите й таких, що чомусь у році боялися Божого храму. Радісне Христове Торжество всіх єдне, ширість, любов, братня згода на всіх лицах. По повороті з церковки вітаються в хаті словами „Христос Воскрес“ та засідають до застеленого стола. Батько ділиться з усіми з рідні свяченим яйцем, взаїмно складають собі бажання, газдиня-мати (у деяких селах господар) бере паску в руки, відкрадує в шістьох місцях прилипку та відкравки зв'язує в хустину (ці відкравки прив'язують опісля до коша, як уперше йдуть сіяти зерно). Паску їдять з яйцем, маслом, сиром, солониною і т. д. Лушпину з яець кидають на росаду, кришки пєски і хліба в загорідці — при чому зажмурюють очі й говорять: „Сію маруну, сію маруну“. Цілі лушпини з яець завішують на овочевих деревах („жиби сливкі

Великодня процесія в селі Нова Вєсь, у Новосандєччині.

паску мати на плечі та несуть до хати, де буде свячення пасок. У суботу святять паски звичайно в до-черних селах, або в селі, що широким розмежоване горами та дарєко всім до церкви. По освяченні обносять свяченину доколя хати, відтак входять набожно до хати та складають паску на столі. Вечором ідуть всі до церкви. У нічній тьмі здалека блимає світло свічок, у церкві, під дзвіницею багато народу. Враз запалюють всі свічки, павуки, дзвони разом гармонійно вдаряють, несеться відгомін

такі великі вироснули як яйце“); кажуть теж, що на Великдень сонічко „грає“ — тішиться. Пополудні цвинтар повний від народу: старі газди і матері моляться на гробах, дівчата виводять гагілки, співають гарні пісні. А дзвони дзвонять; рай для дітей, бо на Великдень кожному вільно „відзвонити“. Здається, що ціле село співає величню пісню „Христос Воскрес“ — радіють старі й молоді, малі й великі, бо ось Христос воскрес із гробу, так воскресне з могили наша Велика Мати.. **Михась Зошак.**

З наших сіл і міст

РІПНИК КОЛО КОРОСНА.

В селі Ріпнику на Лемківщині загніздилася москвофільська дурійка. Саме населення по своїй суті відзначається досить позитивними прикметами, сильно вкорінене в нім почуття своєї відрубності від сусідів. Тільки завдяки різним кацапським баламутам панує в його поглядях хаос — називаючи себе різно, галицько-руськими, руськими і т. д. Бож тридно є кацапні сказати народові, що він є російський чи польський, бо тамошній селянин зараз йому відповість що він не є ані москвель, ані поляк. Тож баламутять і роблять хаос у селі щоб тільки не сказали, що вони є такі самі як ті, що мешкають за Сяном, на Волині, на СУЗ, що це все один нарід, це нащадки Великого Володимира, Ярослава Мудрого, Мазепи й інших. Але не довго вже туманитимуть кацапські верховоди нарід. Минули часи, коли народ поза словом з амвони нічого не бачив, нині книжка, газета є доступна для села. Зломить карк баламутство, бо народня стихія, голос спільного минулого спрямує народ на природний шлях, шлях єдності цілого українського народу.

Але тепер прихвостні Москви старого (кацапня) і нового (комунарні) видання, різні платні за краваницю українського селянина — агенти подали собі руки для нищення спільного їм ворога — правдивого українства.

Наступило в них перемиря, бачимо в тамошній греко-кат. церкві молодців зі серпами й молотами які толерують місцевого, істинно русского“ отця-батьошку Мировича. Його похвали на честь Росії Пушкіна, й інших російських визначних мужів, його російський фанатизм, що велить йому з науки релігії робити лекцію апотозування Росії, вивчення не правд ври, катехизму, але „Пора, пора“ — (російські пісні випикує малим дітям на тблиці) імпонують теперішнім визнавцям „єдінства русского народа“.

Цьогорічний празник св. Парасквії „звеличав“ своєю присутні-

ПРИСИЛАЙТЕ НАМ АДРЕСИ ТАКИХ ДІТЕЙ, ЩО ХОЧУТЬ ЧИТАТИ „СВІТ ДИТИНИ“.

стю „вороблицький канцлер“. По запрошуванню всю „руську еліту“ товариство дібрало густовне спеціально для о. канцлера учительку.

Тамошні комунарні тішилися що мають таких слуг, що навіть з амвони публично слівлять Москву й „загрівують“ — як сам „достойний гість“ — народ до вірно підданства Росії. Комунарні ані не шурали чоботами по посадці, ані не галасували, як вони звичайно роблять, коли богослуження відправляють українські священики. Пізналися, що то „свої“.

Існує там рівнож кооператива та попов там товар, який виробляють наші українські робітники, яким торгують наші українські купці. Коли завважав це о. Мирович обурився та наробив крику — „викинути то, нехай того не бачу, — волієте в жида купити“. Так кричав греко-кат. священик, „апостол“ релігії, якої Творця — жида замучили! Так вчить робити нинішня Росія, яка український чорнозем багатства віддала на жир жидівській мафії — Кагановичів, Ягодів, і ін. Чи є яка різниця в нівставленні комунарів та кацапні до росту українського життя? Ні. Це два побратими. Це дві гієни, що за гроші українських селян і робітників приготівляють для них петлю.

Не тіпнеться отці-батьошки, що вже виробляєте собі тепер добру марку в комуністів, бо **КОМУНІЗМ** (російський націоналізм) пожер самих його творців, тож і ваша протекція не буде вічна. Одно прохання — не надживайте храму Божого для своїх низьких шкурних інтересів. Не профануйте місця, з якого ви негідні промовляти!

Лемко.

Учасниці трикотерського курсу в Дубрівці Руській.

ПОПАВ НА СВОГО.

Дня 12. березня ц. р. мандрував собі жид Найман з Лодини до Мриголоду. Йшов собі дорогою та підбонкував, бо ніс на руці кошик і сподівався зробити добрий інтерес під шабес. Але біда не спить: в тому часі їм в цю дорогою волосний вїт з Мриголоду до Дубої Шляхотської. Йому щось не дуже подобалась міна потульного жида, що низенько кланявся пану вїтові. Вїт мимо всего казав жидові показати, що він так старанно несе у коші. Показалося, що там була телятина, м'ясиво, яке жидок ніс своїм племінникам до містечка, щоб вони посьорбали роколик на шабас і не повмигали. Цікаво, як влада покарає того різника за недозволенний заріз невинних телятиськ та за заборонену доставу м'яса до міста. Відай жидок буде мати доволі часу в тюрмі перебонкати свої протріхи та покушати некоштерної стріви.

СВЯТКУЙМО БЕЗ АЛЬКОГОЛЮ!

Найбільший празник празників яким є світле Воскресення Христове, святкуймо без алькоголю. У ті великі святочні дні нехай лунає клич:

„Замість на алькоголь — гроші на Рідну Школу!“

— 0 —

Недержані числа реклямуюте у Ваших поштах — **ЗГОЛОШУЙТЕ РЕКЛЯМАЦІЮ НА РУКИ П. Т. НАЧАЛЬНИКІВ ПОШТ.**

Життєва безпека

хоронить сиріт від нужди, запевнює спокійну старість, дає спокій і задоволення зі сповненого обов'язку у відношенні до майбутнього своєї рідні.

Такі обезпечення переводить відоме всім Т-во Взаїмних обезпечень на життя

„КАРПАТІЯ“

Львів, Ринок ч. 38. — Тел. 258-43.

Роман Антонович.

Як говорив Бескид.

Історична повість.

ТОДІ, КОЛИ ПРИЙШЛА СВЯТА ВЕСНА.

I.

Заходило сонце. Так черлено розмальовувало небосклін, немов би грозило всім, що дивилися на небесну пожежу. Черленню гладило сонце гори і вершки старих борів. Востаннє сьогодні купалось воно в спокійному плесі Яселки, помережаному густо в малі й більші водяні кружки, що немов винурювались з води і щезали та робили місце новим. Яселку мережали вечірною молитвою стада риб, що нею перед відпочинком промадно прощали сонце.

На гумні стара Митриха й донька її Марька зсипали до великого кошика малини, що їх назбирали продовж пообіддя, а Митро Сипко, газда хутора, сидів на порозі і потягав люльку з вишневого цибуха. Дивився на ті малини й відвертав голову від них.

Малини були великі як волоські горіхи, сухі й багато їх було. Митриха розгортала їх у кошику й говорила:

— Митре, треба б їх завтра віднести до двора до Дуклі, аж жалко, такі великі.

— Те панське череве все ненаситне. Спокою не дають. Все їм дай, все роби.

Тільки це сказав Митро, як задудніли в лісі, що прилягав до Сипкового гумна, кінські копита і на гумно увігналось чотирох вершників. Це були панські гайдуки.

— Гей, ти, чому нікого у дворі сьогодні не було? Га? — крикнув один. І зараз свиснув шкіряний нагай і пристав до спини оторопілої Митрихи.

Не крикнула. Кинулась узад.

— Ти гадаєш, що на тебе ждатимуть? Як сказано прийти, то треба прийти! А пайку грибів чому досі не принесла? Собі залишила! Панське добро собі присвоюєш?

І знову замахнувся нагаєм, але вже на Марьку.

Марька не рушилась.

— А хіба ти не знаєш, що від двох тижнів нема дощу, коли про гриби питаєш? А чому в дворі не були, теж не знаєш? Адже сьогодні наказали малини збирати! — І вмовкла.

Це збентежило гайдука. Він зіліз з коня, приступив до Марьки і вдруге збентежився. Він побачив навперед себе великої вроди дівчину. Її сердите обличчя, робило її ще кращою й принаднішою, а впертість та рішучість бентежила. Він залишив намір збагатити Марьку, і грізний нагай безвладно повис на його руці.

А Сипкова Марька на правду була вродлива. Її красу славили ген по горах. Русяві коси, великі чорні очі, струнка, бистра як ланя була. Виплекали її таку гори своїми цілющими тайнами. А хлопці — ті сходились ген аж зпід Санча на відпусту до Бар-

вінка і Зиндранової, щоб побачити Марьку. Тоді бувало за нею ходять цілими ватагами.

Краса Марьки й збентежила гайдука. І в його гайдучій душі, що вміла плозувати перед лаком, а по звірськи обходитись з хрещеним людом, що жила страхом, ненавистю, жорстокістю і лицемірством — зродилась підла думка.

— Ти, красуне, понесеш малини до двора, — сказав він — а щоб не боялась вертати доміз, проведу тебе — і взяв її за підборідок.

Та не счунявся, коли рука Марьки відштовхнула його, а сама вона скочила крізь ворота до річки, кричучи:

— Невже ж ти такий мудрий, паничику. Не таких бачила. Ха, ха, ха...

Гайдук кинувся за нею навздогін, а за ним трьох на конях метнулись крізь навстежінь розкриті ворота.

Митриха такого не сподівалася, сплеснула руками й собі побігла до воріт. Побачила, як Марька відштовхнула від берега човен і плила зі струєю до другого берега. Гайдук бісвся. Грозив нагаєм і біг здовж берега, а що річка в томі місці глибока була й перебрести її не могли, пустились кінцями вплав. Та вода скорше несла легкий човен Марьки і він незабаром щез за закрутом річки.

Старший гайдук, побачивши свою програму, лютий як пес, вертав на гумно. Коло воріт застав Митриху і всю свою лють зігнав на ній.

— То, таку бундючну гадину викохала — кричав і бив Митриху, а потім Митра, що вставився за жінкою.

— Я вам покажу, ви клятї лемки, ви гірські медведі. Ви попам'ятаєте Сьліву. О, у нього тверда рука — і бився в груди.

Митриха тихо плакала, але Митро мовчав, такий був зроду твердий і впертий. Як терпів, то для себе. Мовчав. Бачив свою кривду, розумів нечесні думки ватажка гайдуків Сьліви, але закусив зуби і дивився далеко на обрії, на гірські щовби, що тупились до сумраків і здавалось йому, що чує таємний гомін, який обіцявав йому помсту.

Коли з нічим вернули змочені три гайдуки і Сьліва сів на коня, Митро перекинув собі через плече два кошелі малин і під конвоем поніс малини до двора.

Втих на тихому дворіщі Сипка гомін, що розперезано перед хвилиною гостював у ньому. Сумраки вже шептали коло Митрихи, що на присьбі нанизувала слізне намисто з тихого жалю і збиралась розійтись по кутках тихого дворища.

Сльози пили в Митрихи, але навіть не шльохала. В голові тільки клубилось від думок:

— Що воно тепер буде! Якийсь новий чорт прийшов до двора й хрещеним дорогу заступає. Доки старшин гайдуком був старий Гуліч, якое воно інакше було. Ой, Боже, Боже — і тоді з її грудей вривався у тиху ніч стогін. — Роби так, як кажуть — недогода, роби інакше — теж саме. Марька... що вона зробила? Віду си зачіпила...

Далі буде.

Пресова конференція у нового воєводи.

Новий львівський воєвода п. Альфред Білик приймав у себе в дні 22. квітня ц. р. представників усіх українських часописів у Львові. Явилось 31 українських редакторів і журналістів, які репрезентують всю українську політичну й громадську пресу у Львові. Новий воєвода привітав зокрема кожного представника свого часопису та ви-

голосив довшу змістовну промову, в якій висловив свої погляди на ролі дежавного адміністратора та на ролі преси, закінчуючи промову покликом річезво, критичю, суттєво та зі спокоєм і рівновагою нервів — одночасно із взаїмним зрозумінням і при добрій волі працювати для загального добра.

—0—

Лемківське дзеркало

За горами, за лісами зійшло сонце зпоза хмар. Залунали у церквах дзвони, повіяв весняний чар. Сум тридневий проминає, увесь світ Христос витає. Лине пісня до небес: Христос Воскрес! Чи є між нами людина, котрій не радісна ця Днина? Нема! Бо великодні дзвони мирять ворогів, гоять рани...

Воскресення дає нам надію, що усі думки, які серця леліють, за котрі тисячі пролили кров — воскреснуть знов! Хоч горя у нас багато, порізнили брата з братом, на світло сонця налягли хмари, блукають червоні й інші примари, неправда й зло хвилено панує, бурян у наших святощах газдує — промине лихо, блисне луч сонця з небес, Христос Воскрес!

Коли до неба пісня великодня полине й на хвилю забудемо зло дня, нехай вступить у наші серця віра в наші сили і загостить аж до могили.

Сильна в серцях віра це міць, це потуга, котру повежати мусить усе довкруги!

Тоді нас не знищать бомби ні канони, бо в нас буде єдність, а нас мільони. І краща доля всміхнеться тоді до нас мило, чого усім бажає

кум Чмелик Гаврило.

—0—

СМЕРЕК, ПОВ. ЛІСЬКО.

Наше село положене в горах, а віддалене 60 кілометрів від залізничніці, та від повітового міста. Нарід неграмотний, нерозуміє та недоцінює ваги організованого життя.

Але з приходом до нас о. пароха В. Даниліва, почало змінитися на краще. Він почав накликувати людей до єдності та до просвітняського життя. Зразу праця ішла важко. Але з часом, почали люди розуміти, що в освіті, в організації наша сила. В нашій селі, та в селах, прилучених до нашої парохії, повстають українські крамниці, а люди купують у них, бо починають розуміти клич „свій до свого“.

Від кількох років є в нас школа. До науки беруться також і старші.

—0—

ЗАЦКАВЛЕННЯ „НЕВОЛЬНИКОМ“.

Аматорський гурток при „Сільському Господарі“ у Вороблику кор. відіграв у Вал. Пості історичну драму „Невольник“.

Драму виставлено як звичайно на примітивній сцені у гром. домі. Захоплення нею було таке велике, що Амаг. Гурток мусів її повторити слідуєчій неділі. Б.тюшка Полянський не маючи змоги перешкодити виставі, заборонив бодай (у другій виставі) танець, який входить у склад...

А Т Р А

одинокое українське
ЧОРНИЛО до писання

ПРОЩАЙ..

Матері Лемкині, що померла у краківській лічниці.

Земля будилась до життя,
Ти, Лемкине кидала рідну хатину.
Мчав поїзд у далеку сторону;
Але Твої думки осталися
в рідній хатині: Там, де сонце так
любо гріє, де високі гори село
голубять —

Останками сил ти рвалась до своєї
родини, діточок маленьких прикликувала
до себе, щоб раз ще їх побачити.

Уже не побачиш їх ніколи!
Мати-Лемкине забудь хатину,
Село й рідненькі гори.
Ти пішла у кращу країну.
Чужа земля хай пером Тобі буде!

КАЦАПЬСКА ПІМСТА.

Довідуємося, що Всеч. о. Николай Заяць, український душпастир у Чорноріках, короснянського деканату, зістав нагло перенесений до Вільхівця в Дуклянщині, де нема ні приходських будинків, ні помешкання. Цей український священник боронив католицької церковної власности в Чорноріках, а це місцевого церковного дому з площею, перед відданням їх схизматичькому обществу Качковського.

ПОСМІМЕСЯ ДАКУС.

Селянин прийшов з коршми п'яний, воював на подвір'ю та збив вікно. Хлопець бачив це й каже: — Тату! дайте мі десять грошів, я скажу мамі, що то я збив вікно.

Батько говорить до сина студента: — Кажеш, що хочеш складати гроші. Це значилоби так, якби наш пес Босий хотів складати ковбаси.

ЛИСТУВАННЯ

Вп. Анна Сірівна в Сяноці, Вп. Петро Лисенко в Межибродді: Заплачено по кінець 1937 р. Гаразд.

Вп. Михайло Вайдович в Межибродді По кінець червня 1937 р. Привіт.

Вп. Михайло Преца: Все полагоджено Конзуль є, присилайте документи. Календарі заплачені. Книжки вислано. Передплата по кінець вересня ц. р. Гаразд.

На числені заміти, чи у краків. воевідстві треба залучувати до подання на виставу перекладу штуки по-польськи у Головному Т-ві „Просвіта“ інформують нас, що на жаль — треба, хоч нема на це визначного розпорядку. Це залежить най більше від адміністр. влади.

Не наражайте нас на непотрібні видатки, щоб ми до кожного з окрема посилали пригадки або упізнання за обрані книжки. Присилайте належитість, бо цим улегчите нам дальшу культурну працю.

Вп. В. Карбовничак з Сиракузи прислав передплату по кінець січня 1938 р. для читальні „Просвіти“ в Кінськмі, для Михайла Гусака на молитовник, для Ми-

хайла Семена передплату по кінець 1937 року, для Миколи Масляка на „дитячу бібліотеку“, окремо зафундував для чит. „Просвіти“ в Кінськмі „Ілюстр. історію Лемківщини“. Щиро дякуємо.

Вп. Зеновія Скірник з Чикаго переслала передплату для сестри свого мужа Вп. Ксені Каршневич у Вороблику Кор. по кінець 1938 р. з побиранням, щоб „Наш Лемко“ погодив синів одної матері, бо одні належать справильно до Кружка С. Г., а другі ще заглядають до Качковського — хоч там нічо доброго не вчатьєся. Добродійка З. Скірникова рада би дуже почути, що рідні братя вже помирилися.

Христос Воскрес!

ФЛЬОРИНКА КОЛО ГРИБОВА.

Це гарне українське село віддалене 8 км. від Грибова в Новосандецькій окрузі, з греко-католицькою церквою святого Архистратига Михаїла, збудованою в 1875. році. У Фльоринці дуже гарно розвивається хор під умілим проводом Впр. о. Діякона Михаїла, який впродовж короткого часу навчив хористів співати багато церковних і світ-

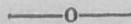
Більцаревій та святого Дмитрія в Снітниці хор співав святу Хвалу Богу.

Одне й то загальне нещастя в наших селах, що за культурну працю стрічається перешкоди, так і в Фльоринці якісь нехарактерні люди впроваджують між хористів непорозуміння й роблять перешкоди в так благородному ділі. Треба нам пам'ятати в тому часі народного

ських пісень. Хор уладив у дні 1. листопаду м. мр. урочисту Академію. Відтак у часі Христового Різдва відспівав хор колядки, яким прислухувалися наші люди з Берестя й Полян. Що неділі та свята хор співає в церкві. Багато народу приходить зі сусідніх сіл і місцевих до церкви на Хвалу Богу та радо слухають хорового співу. У Празник Покрови Пресвятої Богородиці в

лихоліття про нашу приповідку: „Згода буде, незгода руйнує“. Та до чого довела незгода, це наглядно бачимо на наших селах у Лемківщині. Тому пам'ятайте, шляхотні члени Хору, що ваша праця несе культурне світло в наші хати, зеднуйте нас в одну велику рідню, тож дальше працюйте на Хвалу Богу і в користь нашої Батьківщини.

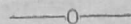

БОСЬКО, ПОВІТ СЯНІК.

Читальня „Просвіти“ ім. Тараса Шевченка в Боську дня 28. III. ц. р. дала виставу п. н. „На перші гулі“ та „Бабські забобони“. Виставу підготував М. Проць, місцевий дяк. Вислід морально та матеріально добрий. Аматорів нагороджувала публіка оплесками, бо грали назагал дуже добре. Досить пізно вночі присутні розходилися до своїх хат дуже вдоволені. Зокрема жінки, бо зі жарту „Бабські забобони“ багато навчилися та винесли чимало користей. У теперішніх часах велика маса подібних пройдисвітів,

як у „Бабських забобонах“, швендається по наших селах нашої Лемківщини, та дурить і використовує несвідомих жінок. Та це доводить їх до сварні, бійки та дуже часто до судів.

Хай для вас, Боцанки, ця вистава буде на будуче наукою, та якщо колись зайшов би до вас подібний пройдисвіт, женить його коцергою з нашого села. Самі заходіть частіше до читальні „Просвіти“, там з книжок і часописів багато добра навчитеся та станете добрими й чесними газдинями, українками.

ТИРЯВА ВОЛОСЬКА.

Загальні Збори читальні „Просвіти“ відбулися в нас у церковній домівці при участі 44 членів. Зі звіту довідаємося, що свідомі члени перечитали у звітному році

Подумайте, скільки грошей Ви заощадили дійсно, а скільки могли б були заощадити. Заставіть Вас справою і постановіть скласти відтепер постійно хочби найменші суми на вкладкову книжечку

КООПЕРАТИВНОГО БАНКУ

„ДНІСТЕР“

у Львові, вул. Руська ч. 20.

350 книжок різного научного, виховного змісту; засідань Виділу було 9, 5 вистав, 1 фестин, 2 відчити; відчити давав Др. Степан Ванчицький енергійний голова філії „Рідної Школи“ в Сяноці, перший на тему про значіння Рідної Школи, другий про большевизм і царську Росію як тюрму народів і загрозу культурного світу. Загальні Збори одногосно ухвалили передплачувати українські національні часописи „Наш Прапор“, „Наш Лемко“, „Світ Дитини“ та інші. Кінцеве слово виголосив Впр. о. Зевон Крупський, ідейний український душпастир, палкими словами подякував зібраним за численну участь і заохотив всіх до дальшої праці над піднесенням освіти й добробуту в селі для загальної користі і слави всего нашого народу. Під кінець відспівано національний гімн.

Не вільно нам забувати,
що всілякі

**ЦУКОРКИ
ШОКОЛЯДИ
Й СОЛОДКЕ
ПЕЧИВО**

кулуємо тільки з правдиво
української фабрики

„ФОРТУНА НОВА“

СЕМУШЕВА.

Загальні Збори читальні „Просвіти“ відбулися дня 17. I. ц. р. при участі 63 членів, у власній домівці. У звітному році перечитано 300 книжок, велику мандрівну бібліотеку філії Рідної Школи в Сяноці, улаштовано 8 театральних вистав, 2 танкові завави, виголошено 2 торжественні реферати про Шевченка і Франка, засідань відбулося 12 (отже правильно що місяця!). Виділ затверджено той самий, що в минулому році. На закінчення відспівано національний гімн. Як „Др. Просвіти“ зібрано 15 злотих і переслано до філії „Просвіти“ в Сяноці. Честь Вам свідомі громадяни! Ваш приклад не піде на дармо,

ШНУРІВКИ тільки
ГРЕБЕНІ української фабрики
ЗЕРКАЛА
І УЗІККИ **Г А Р**

Львів, ул. Потоцького ч. 58.

„Народна Торговля в Сяноці

порукає

членам, кооперативам
і приватним купцям
споживчі й колекційні товари,
насадження господарських рослин
і трав.

РУСЬКА ДУБРІВКА КОЛО СЯНОКА.

Заходом місцевої Читальні „Прогресу“ відбувся трикотарський курс для дівчат. З курсу користало 28 дівчат (бачимо їх на світлині), що під умілим проводом своєї інструкторки Марусі Побережної навчилися трикотарських виробів і набули відповідну практику в тому напрямі. Курс тривав від 13-го лютого до 3-го квітня ц. р. і відбувався в просторій кімнаті громадянина Івана Войнарівського. Провідниця курсу занялася ученицями з повною посвятию, старалася, щоб не лише сама наука якнайкраще випала, але також, щоб ціла Дубрівка мала з цього якнайбільшу користь. З цього приводу Курсантки складають цю дорогою своєю Провідниці якнайширшу подяку.

На закінчення курсу відбувся концерт у честь великого Генія України Тараса Шевченка з виставою п. н. „Пригоди вчать згоди“. Простору домівку випознали гості з Дубрівки, Сянчка і з далекої Волиці приїхали делегати фірою, щоб своєю приязністю засвідчити свою приналежність до Великої Української Родини. На гарному килимі, на фронтонній стіні домівки пишався прибраний зеленню і вишиваними рушниками портрет Тараса Шевченка.

Вступне слово й реферат виголосив Василь Подубинський. Хор під орудою Михайла Ковальського відспівав кілька гарних пісень. Деклямації маленьких діточок: В. Подубинського, З. Подубинської, С. Хорта випали якнайкраще, нагоро-

джені рясними оплесками вдоволених слухачів. Відтак по черзі виголосив О. Галик деклямацію „Кавказ“, А. Подубинська „Лічу в неболі“, Михайло Дарозський „Іван Підкова“. По концерті виставлено „Пригоди вчать згоди“. Аматори вивязалися дуже вміло зі своїх завдань, зокрема В. Сех, що проявляє великий талант до малярства; він теж виконав усі декорації для Читальні „Прогресу“, за що Виділ щиро йому на цьому місці дякує. Також щира подяка належить громадянам І. Войнарівському та Й. Гидзікові за їх труди та старання над уладженням цього курсу. Відспіванням Українського Національного Гімну закінчено цей радісний день у житті Дубрівчан.

Купуйте тільки найкращі шевські кілки ДЕНДРА

фабрика
у
Львові

вул.
Потоцького
ч. 85 а.

Нові книжки:

Ювілейний Альманах Українських Католицьких Богословів Перемиської Епархії, збрала Редакційна Колегія. Перемишль 1937. Накладом гр.-кат. Духовної Семінарії в Перемишлі. Сторінок 1—270. Ціна 4.— зл., з пересилкою 4.50 зл., для ескордону й Америки 1.50 дол.

Адреса: Редакція „Альманах“, Перемишль, Баштова 13.

„Ювілейний Альманах“ виданий з нагоди 80-ліття Св. Вітця Папи Пія XI та 20-ліття владцтва нашого Єпископа Преосв. Исафата Коциловського, опрацьований сумарцятрьома авторами, двоєцими і тепершніми богословами, саме по вступному „Слові“ й віршованій „Памятка слави“ читаємо про „Католицьке Священство у світлі Енцикліки і т. д.“ — довга стаття о. О. Орського, з черги „Завдання Католическої Акції“, „Двадцять літ на владичому престолі“, „Преосв. Й. Коциловський супроти сектанства“, — о. М. Дороцький, — „Українська Католическа Духовна Семінарія в Перемишлі“, — о. крил. Василь Гриник, — „Спомини з побуту гр. кат. Дух. Семінарії в Кромержі 1915 р.“ — о. Андрій Перхач, — „Богослов у роках визвольної війни“, о. П. Голинський і т. д.

Цілій книжці просвічує шлях, як сказано у вступі: живемо на окраїнах като-

ВІСК до підлоги і шевський

найкращий

з української
фабрики

„ЗОРЯ“

Львів, Кордецького 51

О. Левицька і С-ка

лицької Церкви, що, як на фронті перші воїнські колони, у безпосередньому ударі з пекельними ворогами, боремося, щоб зберегти позиції Церкви. — Ця цінна книжка повинна знаходитись у кожній українській католицькій хаті. (ю).

СІРІ ГЕРОІ, Фр. Коковський, оповідання з недавньої минувшини, накладом В-ва „Світ Дитини“, Львів 1937. Ціна 70 гр.

До циклу книжок про героїчні змаги української молоді — прийшла оця нова перлина — збірка шести оповідань з життя української молоді як шляхотні приклади ідейності та самопосвяти для Рідної Батьківщини. — Хто любить своїх дітей та добра їм бажає, нехай купить їм цю виховну книжечку.

ВОЖДИ Й ГЕРОІ, Святослав Боярич, „Дешева Книжка“, двотижневик, Львів, Скарбківська 35. Передплата річна 4.— зл. для Лемківщини річно лише 2.— зл.

ЧЕРВІНКА СВИНЕЙ
Щіплення охоронні і лічнічі — тільки
сироватка і культура Фрми

„SEROVAC“

СП. з О. О.

Львів, вул. Сенаторська ч. 5.

Телефон 201-07.

Прочен я в сил є: на бажа н.

СВЯТОЧНІ ПОБАЖАННЯ

Вислано, о. особному Отцю.

ІВАНОВІ ТИЛЯЄСЬКОМУ В РІДЖАЙНІ
КАНАДА.

Благословенний Отче! Бажаємо Вам наш Духовний Батьку ми Росточани коло Лавової веселих і щасливих Свят, світлого Празника Христового Воскресення.

Уже рік минув, як Ви Дорогі Отче научали нас золотими словами нашої християнської праведности. Цих слів ніколи не забудемо Вам, наш великий Добродію! Чи пам'ятає, як зішлись люди з нашого й доколичних сіл до нашої церковці та прощали Ви Отче зі слезами в очах?

Ми українці—відродженці у Ростоці та ми члени українського церковного хору парохії Нової Веси й Лосього та члени Апостольства Молитви в Матієвій, усі разом зі Складистого, Ростічок, і Чачова шлемо Вам наш Дорогий Духовний Отче за посередництвом нашого вірного друга „Нашого Лемка“ бажання якнайщасливіших Свят Христового Воскресення. Хай Ваші золоті слова полонять душі наших Братів у далекій країні — Канаді Христос Воскрес!

Ваші бувші парохіяни.

До цього щирого бажання прилучається вповні Редакція.

—о—

Кращої долі та Щасливих Свят Воскресення Христового бажую Братам: Романові з ріднею в Берегові, Миронові в Ромбас та Степанові й Володимирові в Америці — Юліан Тарнович.

Віселка
І.К.

Всі українки вишивають українськими нитками

ТРИВАЛІ
В ПРАЦЮ
І НА СВІТЛО СОНЦЯ

» ВЕСЕЛКА —
— І.К. «

КРАШЕНІ ІНДАНТРЕНОВИМИ КРАСКАМИ

Адреса ФАБРИКИ: „ВЕСЕЛКА“ Співка з о. а. у Львові, вул. Павлинів 16. Тел. 111 77.